

TANKRED DORST

Spolupráce Ursula Ehlerová

PURCELLŮV SEN O KRÁLI ARTUŠOVI

Překlad Vladimír Tomeš

Překládáno podle rozmnoženiny (*Suhrkamp Verlag August 2003*):

Tankred Dorst: Purcells Traum von König Artus - August 2003

Ve smyslu autorského práva je tento rukopis osobním majetkem překladatele a není určen k dalšímu šíření.

Tento text je autorským dílem a je chráněn dle autorského zákona.
Bez příslušného svolení není nikdo oprávněn tento text jakýmkoliv způsobem upravovat a
užívat.

Poskytnutí tohoto textu další osobě za jiným účelem než je jeho divadelní nastudování je
povoleno pouze se souhlasem DILIA.

Porušení tohoto zákazu a užití textu bez příslušného svolení je porušením autorského
práva resp. práv souvisejících s autorským právem a zakládá občanskoprávní i
trestněprávní odpovědnost.

V případě zájmu o užití tohoto textu se obraťte na divadelní oddělení DILIA na tel.
266 199 823,
amatérská sdružení se mohou obracet přímo na tel. 266 199 845.

WWW.DILIA.CZ

Osoby:

Purcell, hezký chlapec - zpěvák

Král Artuš

Kouzelník Merlin

Pět pastýřů, Artušova družina

Kouzelnický učeň Filidel

Dvě nymfy

(Postavy operních duchů zvyšují koturny)

Květuše, mladá tlustá žena z novinového kiosku

Muž (Jeff) s jizvou

Zmrzlík Billy

Bláznivá Bess

Orofino, učitel zpěvu

Investoři:

Slepá Emmelina, mladá bohatá dědička

Emmelinina teta, její poručnice

Pán s mobilem

Mladý investor

Collani, vedoucí investiční společnosti

Místo děje: Rozpadající se operní dům

Merlin:

"Remember well, that all is but illusion.

Go on; good stars attend thee."

John Dryden: King Arthur, 4.Akt

1. Hlas

Slepá Emmelina naslouchá nádhernému hlasu Purcella a téměř spadne do orchestřiště.

Zachrání ji její teta.

2. Nová dynamika

Skupina investorů prochází prostory zchátralé operní budovy. Obchodní vedoucí

Collani je seznamuje s plánem.

3. Ten, kdo chce napravit svět

Investor s mobilem se zdrží stranou, aby mohl zavolat své ženě. Potká Muže s jizvou,

kteřý tvrdí, že hlídá vchod do pekla, aby oddělil dobro od zla.

4. Král

Investoři se seskupí kolem krále Artuše, který vyleze z hromady starých hadrů, kulis a jiného odpadu a zpívá. Bylo by ho možno užít jako reklamu pro nákupní centrum.

5. Řekni mi, na co myslím

Král Artuš je zmaten. Volá Merlina. Na co myslíš, králi Artuši? Vzpomínka na slepou dívku, která prozřela. Vzpomínka na bitvy, hrdinské činy. Hudba.

6. Já budu zpívat

Hudba přivábí Květuši, mladou tlustou ženu z novinového stánku. Raduje se, myslí si, že se operní dům opět otevře. Chtěla by zpívat. Bláznivý učitel zpěvu Orofino chce zamezit jejímu vystoupení. Král Artuš se jí zastane. Přecitlivělá Květuše se dá do zpěvu, tak hlasitě, tak falešně, že všichni uprchnou. Když zjistí, že je sama, uteče.

7. Mezihra

Stěny a kameny mluví

8. Jako já!

Tetička s Emmelinou. Ta chce nalézt krále Artuše, jehož slyšela zpívat. Král Artuš přichází s Merlinem. Náznak milostné scény.

Teta se pohoršuje nad takovým špinavcem. Protestuje a je proměněna v kaktus.

Collani ji najde a doprovodí k investorům. Protože jí lichotí, teta na Emmelinu zapomene.

9. Pastýřská hra

Artuš a Emmelina. Pastýři se zpěvem předvádějí stadia lásky.

10. A shadow a name

Zmrzlík Billy přeruší idylickou scénu s poukazem na vylhaný kýč. Život je hrůzný.

Květuše / Emmelina. Květuše žárlí. Zmrzlík Billy krákorá zlou baladu. Vmísí se do toho Muž s jizvou. Vynoří se Purcel, zpívá o bídném lidském údělu.

11. Světelná skvrna

Když Purcell odchází, Emmelina by chtěla jít za ním. Muž s jizvou jí nastaví nohu, ona upadne. Zdvihá ji Zmrzlík Billy. Tu přichází Merlin, vyhání Zmrzlíka Billyho.

Král Artuš prosí Merlina, aby dal Emmelininým očím světlo. To se stane. Ač vidoucí, Emmelina teď Artuše nepozná, všechno kolem se jí zdá směšné, komické. Směje se a směje.

12. Zpět!

Merlinův monolog.

13. Zrcadlo

Emmelina se zraní.

14. Pozor! Nepřítel se blíží!

Vracejí se investoři, chtějí pomocí můžů z ochranky nekalé živly a krále Artuše s jeho lidmi vyhnat. Dochází k boji. Zasažení Merlinovým kouzlem, investoři se vzájemně osočují a perou se. "Vojsko" krále Artuše zvítězí v "bitvě". Investoři se stáhnou. Král Artuš se probere ze svého snu. Boj a dobývání. Postrádá Emmelinu, která zmizela s investory. Král Artuš ji chce dobýt zpět. Merlin ho zadrží.

15, All is but illusion

Oslava vítězství. Než začne velká žranice, opět se vynoří Purcell, jako na začátku. Zmizí někde vysoko ve starých zdech budovy. Slavnost, orgie. Květuše s papírovou korunou vedle krále Artuše. Zlé zacházení s nestydatým Zmrzlíkem Billym. Jsou jídla otrávena? Artuš zpívá.

16. I've brough ye tugether

Velká slavnost, orgie jsou přerušeny bořící se zdí. Zasažena demoliční koulí, zeď se zřítí a vypadá to, že vše pod sebou pohřbí. Konečně se vyhrabe Zmrzlík Billy. Purcell ho přiměje ke zpěvu. A s Purcellovým zpěvem se pokoušejí i ostatní vrátit se do života. Purcell se vzdálí. Vtom hudba zmlkne, herci a zpěváci trčí ve střízlivém pracovním světle. Celí bezradní, odčarování.

1. Hlas

V rozlehlé, zpustošené budově staré opery se pohybuje EMMELINA osobitě nejistými, tápavými kroky, jako by tančila. Naslouchá krásnému, jasnému chlapeckému hlasu.

"Sweeter than roses or cool evening breeze on a warm flowery shore was the dear kiss". Hlas náhle ustane. Ozve se na jiném místě v prostoru. "No joys are above the pleasure of love." Zpěv se ozve kdesi v rozlehlém hledišti. "Serene and calm and void of fear the Queen..." Ozývá se docela nahoře, kde je střecha proražená. "But one soft moment makes amends for all the torments that..." To zpívá Purcell, krásný chlapec, který jako Orfeus rozeznívá svět. Ted' stojí uprostřed velkého jeviště, kde ve vši té spoustě je na dlouhém stole, zatím ještě překrytém ubrusem, zřejmě připravený slavnostní bufet, který čeká na hosty. "Fairest isle all isles excelling". EMMELINA směřuje s úsměvem tam, odkud slyší zpěv, běží k orchestřišti, nevnímá nebezpečí, je slepá.

ZMRZLÍK BILLY *třesoucí se, rozčuchaný, alkoholem zpustlý člověk se vynoří za kusem zdi. Zastav se! Spadneš!*

EMMELINA Čí byl ten hlas? Kdo to tak krásně zpíval?

ZMRZLÍK BILLY Můj hlas to byl.

EMMELINA Byl to vavřínový strom. Byl to východ slunce. Bylo to mrtvé dítě. Byla to bílá plachta. Byla to skaliska v moři. Bylo to vábivé volání temnoty. Bolest uvězněných zvířat.

ZMRZLÍK BILLY Zmlkni! Přestaň! *Chce se vytratit.*

PURCELL *opět zpívá.*

EMMELINA Hlase, jak vypadáš? Ukaž mi svůj obličej.

PURCELL zmizí.

ZMRZLÍK BILLY Vidíš přece!

EMMELINA Kde jsi? *Zamíří k Billimu, napřáhne paže.* Mohu vidět jen rukama...

Jde směrem k němu, on uhýbá.

ZMRZLÍK BILLY Tady jsem. Tady nejsem.

EMMELINA Ty nechceš, abych se tě dotkla.

ZMRZLÍK BILLY Netroufám si, paní, jsi moc krásná.

EMMELINA Ach, milý hlase, zpívej dál!

ZMRZLÍK BILLY Už v sobě nic nemám, všechno jsem vyzpíval! Nejdřív pár pěkných árii, teď už jen supím a skuhrám.

EMMELINA Nemluv! Nemluv! Tak přece zpívej! *Nakročí k orchestřišti.*

TETA *přiběhne celá rozrušená.* Zastav se! Spadneš! Před tebou je hloubka!

EMMELINA Tetičko, já slyšela tak krásný hlas. A ještě pořád ho slyším!

TETA Co jen si nenamluvíš, sotva tě člověk nechá minutku samotnou!

ZMRZLÍK BILLY Ó, dobrý den a dobrou noc, má Panimandičko!

TETA *přísně* Mínil jste tou drzou poznámkou mne?

ZMRZLÍK BILLY Nedělejte si škodu! Já tu jsem jen náhodou a prakticky už zase pryč!

EMMELINA On tak nádherně zpíval! A teď už nechce!

TETA *krouťí hlavou* Ten že zpíval? Kdybys ho tak mohla vidět, ty má chudinko slepá! Kdo se to všechno tady potlouká. Odporné! Ani pořádné boty to nemá!

ZMRZLÍK BILLY *zmizel.* **Tma.**

2. Nová dynamika

Collani vchází s dámami a pány, s investory, a ukazuje jim objekt.

Je znát, jak je s potěšením získává. Collani gestikuluje, pochlebuje, usmívá se, jeho výraz přechází bleskově z přehnaně veselé důvěry k starostlivé vážnosti. Jde přece o značné obnosy, při tom nesmí mít investor sebemenší pochyby, jež by ohrozily jeho obchod. Zájemce ale může být příležitostně zcela neznalý.

INVESTOR Z toho všeho tady vyzařuje skvostná minulost. Když si to představím v plném lesku...

COLLANI Máte ještě nějaké otázky?

INVESTOR Povolení k zbourání je už definitivně vyřízené?

COLLANI Dopis je přiložen ke smlouvám.

JINÝ INVESTOR Měl bych ještě otázku na případné věcné břemeno.

COLLANI Ptejte se! Ptejte se! V tom je má úloha! Já jsem tu pro to, dámy a pánové, abych vám celý projekt zprůhlednil. *Kyne na Emmelinu a Tetu.* Nedržte se tak stranou! Joint the group, ctěné dámy! Už jsme vás tu postrádali.

EMMELINA Já finančním problémům ani trochu nerozumím!

COLLANI Proč taky, to není ani v nejmenším váš svět! Vy máte naprosto odlišný životní horizont, vy se máte zaměstnávat krásnými věcmi, které přináší život, ne těmito sice komplikovanými, ale velice suchými záležitostmi, jakými jsou financování, účetnictví a kapitálový vklad a, a, a.

TETA Moje neteř žije ve světě fantazie, pro životní realitu má mne. Já nesním ani trochu!

COLLANI Krásně řečeno! Pro strhující obchodní ideje je však také zapotřebí fantazie, milostivá paní! Jeden vidí jen rozpadající se zříceninu, druhý potenciál, který v ní vězí. Tady může cosi růst, cosi vzniknout. Jinými slovy: Člověk musí mít vizi!

EMMELINA Myslím si, že mě každý snadno podvede.

TETA Ne, ne! Ještě jsem tu já.

COLLANI Dovolíte? *Předá tetě bílý papírový model nákupního centra, jaký mají ostatní už v rukou. Chce ho Emmelině rovněž dát, náhle se zarazí. Ta mladá dáma přece nevidí! Posléze má teta v rukou oba modely, navršené na sebe.*

SPĚCHAJÍCÍ PÁN Chytnu ještě v sedm své letadlo?

JINÝ INVESTOR Všechno už bylo přece probráno a odsouhlaseno. Všichni jsme přece podepsali. Nemůžeme to už skončit?

COLLANI Chceme přece dát podepsání smlouvy určitý rámec, který by odpovídal tomuto prostoru. Dostali jsme jistý nápad a trochu jsme si zakouzelnili. Labužnické skvosty jsou prozatím zakryty, ale dočkejte času. *Vyzvánění mobilu.*

PÁN S MOBILEM *poslouchá.* Ano... ne... teď ne. *Ukončí hovor.*

COLLANI Myslel jsem si, že bychom si neměli dát ujít morbidní půvab tohoto místa! Nic každodenního! Nic z toho, co už všichni znáte! Ne v Holiday Inn, ne, zde v tomto objektu, na bývalém jevišti jsme pro vás připravili bufet!

DÁMA Jak stylové!

SPĚCHAJÍCÍ PÁN Jaképak štráchy. Projekt je v pořádku. Podepíšu a padám.

Vyzvánění mobilu.

PÁN S MOBILEM *naslouchá.* Ano... ne... teď ne. *Schová mobil*

COLLANI Chtěli jsme ozřejmit ten okamžik, kdy vaším podpisem, vaším finančním a podnikatelským zaangažováním vznikne na tomto místě zkázy a nečinnosti nová dynamika.

Znejistění

INVESTOR *pro sebe.* Celé hodiny mě neopouští nepříjemný pocit, že se tu v budově zdržují osoby, které se mě straní, ale přece jsou tu. Otevřu jedny z dveří. Je tam někdo? Nevím. Slyším kroky, ale nikdo nejde. Nebo přece? Už se mi dokonce zdálo, že na mě zezadu někdo dýchá. Sáhnu rychle dozadu a otočím se, a tu stojím já, směšná postava! Slyším lidi, jak mluví a občas se zasmějí. Něco mi vjede do vlasů, někdo mě tahá za vlasy. Velice nepříjemně. Jsou to ty staré zdi, které tak působí, zanechávají neviditelné stopy.

EMMELINA Slyšel jste taky ten krásný zpěv?

JINÝ INVESTOR Měli byste jít k psychiatrovi.

Zdvihne kámen. Bezduché trosky. Kamení. Přidrží si kámen k uchu. Žádná hudba v něm není. Odhodí kámen.

SPĚCHAJÍCÍ PÁN Písemnosti už jsou zajisté připraveny.

COLLANI Zajisté

SPĚCHAJÍCÍ PÁN Jdu napřed do kanceláře. *Odejde.*

COLLANI To znamenitě koncipované nové nákupní centrum, které tu vznikne...

Vyzvánění mobilu.

PÁN S MOBILEM *hovoří netrpělivě.* Ano... ne... teď ne. *Schová mobil.*

COLLANI *pokračuje* ...pozdvihne celou čtvrť. Máte přece všichni v rukou model - v budoucnu se tu nemá jen nakupovat a konzumovat, budou tu sociální aktivity,

zahrnuli jsme do projektu fit-centrum a sál pro divadlo, hudbu a jiné kulturní akce. Tak, a teď si objekt ještě jednou projdeme, máte-li zájem, ještě jednou si můžete očima prohlédnout zbytky té staré nádhery. Smí se i fotografovat, později to bude krásný kontrast: Dříve - nyní.

Vyzvánění mobilu, Pán s mobilem je přeruší.

TETA Chlap bez bot... Je vůbec v budově nějaký hlídač?

COLLANI Bez obav, tady se to všechno kompletně vyčistí.

Zatímco všichni pokračují s Collanim v obchůzce, pán s mobilem se zdrží, volí číslo,

Tma.

3. Ten, kdo chce napravit svět

PÁN S MOBILEM *telefonuje.* Musíš si to tu představit jako úplný labyrint. Každou chvíli se člověk ztratí! Momentálně nevím, kde jsem, ostatní někam zmizeli.

Okamžik! *Volá.* Haló, kde jsou všichni? *Naslouchá.* Pane Collani, dejte o sobě vědět!

Tak se přece ozvěte! *Opět do telefonu.* Promiň, chtěl jsem jen na sebe upozornit, měl

jsem najednou pocit, že jsem docela sám v té kolosální ruině. Bez tebe, zlatíčko, jsem chtěl říct! Tady pode mnou to vypadá jako orchestřiště - no ano, opera, opera! Operní

budova, zlatíčko! Mám ti něco zazpívat? "La donna e mobile", znáš přece - ty to

neznáš? Ale znáš! Já se na moment zdejchl!, chtěl jsem být aspoň chvíli s tebou

sám. Myslím si, že ta věc má docela dobré vyhlídky, po všech stránkách! *Směje se.* Jo,

jo, náš vztah samozřejmě taky! Velmi dobré vyhlídky! Mám tu v ruce model. To

udělali pěkně. Dáreček od plánovacího oddělení, aby přilákali investory. Přinesu ti

ho!

Náhle se vynoří Muž s jizvou na krku.

MUŽ S JIZVOU NA KRKU S kým to mluvíte?

MUŽ S MOBILEM Někdo tu stojí. Moment. *Mužovi s jizvou na krku.* Neviděl jste někde v budově naši skupinu? Každý měl tenhle pěkný model v ruce. *Ukazuje mu model.* Vidíte! Jako tenhle!

MUŽ S JIZVOU NA KRKU *k němu prudce přikročí, upřeně si ho prohlíží, pak mu vyrazí prudkým pohybem model z ruky a rozšlape ho.*

MUŽ S MOBILEM *se pokouší žertovat.* Poslyšte, to ale není od vás hezké.

MUŽ S JIZVOU NA KRKU Jen si klidně zafixujte tenhle ksicht. *Míří oběma ukazováký energicky na vlastní obličej.*

MUŽ S MOBILEM To nemusím. Zjevy jako vy tak jako tak odtud zmizí.

MUŽ S JIZVOU NA KRKU *ostře.* Tak?

MUŽ S MOBILEM Nejpozději až to tu začnou bourat.

MUŽ S JIZVOU NA KRKU Vy mě nepoznáváte?

MUŽ S MOBILEM Jak vás tak déle pozoruju, zdá se mi, že jsem váš obličej už někde viděl.

MUŽ S JIZVOU NA KRKU V novinách.

MUŽ S MOBILEM Třeba.

MUŽ S JIZVOU NA KRKU Identifikační portrét pachatele.

MUŽ S MOBILEM Třeba.

MUŽ S JIZVOU NA KRKU Zhotovený podle údajů lidí, kteří tu osobu viděli. Podle toho, co se o ní domnívají, čeho si všimli, jaký měli dojem. Ze vzpomínek se vynoří tajemná tvář. A vy z toho vyvozujete, že já jsem ten, koho hledají.

MUŽ S MOBILEM Ale ne!

MUŽ S JIZVOU NA KRKU A že jsem se v téhle smrduté ruině ukryl?

MUŽ S MOBILEM Já tu nic necítím.

MUŽ S JIZVOU NA KRKU To jste si ale pěkně vymyslel.

MUŽ S MOBILEM Nic jsem si nevymyslel, jsem docela prozaický.

MUŽ S JIZVOU NA KRKU Tohle je doličná zbraň, koukněte se! *Vytáhne z kabátu sekeru, ukazuje ji.*

MUŽ S MOBILEM Jen tu chvílku čekám, ztratil jsem spojení.

MUŽ S JIZVOU NA KRKU Sekera.

MUŽ S MOBILEM Myslel jsem si, že tam něco schováváte.

MUŽ S JIZVOU NA KRKU Jak jste na to přišel?

MUŽ S MOBILEM Táhlo vám to kapsu dolů.

MUŽ S JIZVOU NA KRKU Podívejte se přesněji. Je na tom železe krev?

MUŽ S MOBILEM Ne, ta věčička je docela čistá. Přímo se blejská!

MUŽ S JIZVOU NA KRKU Myslíte si tedy, že jsem krev utřel? *Vytáhne z kapsy kapesník, strká mu ho pod nos. Je zakrvácený.*

MUŽ S MOBILEM *ho se smíchem odbývá.* To vám tekla krev z nosu! Krev z nosu!

MUŽ S JIZVOU NA KRKU Chcete mě usvědčit, ale já nejsem žádný vrah. Jsem tady jako hlídač.

MUŽ S MOBILEM Ach tak, vy jste z ochranky přes tenhle objekt. Hlídáte nemovitost?

MUŽ S JIZVOU NA KRKU Jo. Tak by se to dalo říct. Ale já mám jinou povinnost. Já hlídám dveře do pekla.

MUŽ S MOBILEM No, no!

ZMRZLÍK BILLY *vystoupí do popředí.* Nic mu nevěřte. To jsou přece dveře do kotelny. Je celá zrezivělá. Zalezu tam a ven vylezu jak stará prašivá kočka.

MUŽ S JIZVOU NA KRKU *vřeští.* Dveře do pekla! Dveře do pekla! Nikdo se tam nedostane, nikdo nevyleze ven! Nikdo! Musí se oddělit od sebe dobro a zlo! To je můj úkol. A já jsem ho přijal.

MUŽ S MOBILEM Tak nějak se nedávno vyjádřil dokonce jeden významný člověk. Byl to... byl to... kdo jen to byl?

MUŽ S JIZVOU NA KRKU Dobro! Zlo!

MUŽ S MOBILEM Ale řekněte mi přece, kde začíná zlo? Kde chcete tu čáru táhnout?

MUŽ S JIZVOU NA KRKU Tady začíná. *Zdvihne ze země zbytky modelu a roztrhá je.*

MUŽ S MOBILEM *ustupuje.*

MUŽ S JIZVOU NA KRKU Teď se plížíte pryč. Chcete mě nahlásit policii!

MUŽ S MOBILEM To není můj problém! Já nechci svět napravovat! *Běží pryč.* Chci jen rychle najít svoje lidi.

Tma.

4. Král

Přicházejí investoři. Mluví jeden přes druhého.

COLLANI Ne, uvažujete-li v širším časovém horizontu, když to rozpočítáte na deset, patnáct let, a to musíte přinejmenším, zúročí se to od 7,32% do 8,11%, a ne jak říkáte vy, milý pane.

INVESTOR Ale předpoklady jsou docela jiné.

JINÝ INVESTOR Musí se počítat s dvanácti lety, jinak padnou úrokové doložky.

JINÝ INVESTOR A co když budou úroky dál padat?

COLLANI Ale proč by? Můžete přece trvale odpisovat během roku, pak poroste...

JINÝ INVESTOR A co se ztrátami při odpisu?

JINÝ INVESTOR A co na to Finanční věstník?

COLLANI Očekávané navýšení rentability obnáší 200%! Jen si to uvědomte. Kde to dneska najdete?

JINÝ INVESTOR A tomu říkáte zhodnocení? To je úbytek. Absolutní krach!

INVESTORKA Prosím vás, pánové. Já vás prosím...

EMMELINA Ticho, pš, pš.

HLAS KRÁLE ARTUŠE *zpívá*

Fairest isle, all isles excelling,

Seat of pleasure and of love;

Venus here will choose her dwelling,

And forsake her Cyprian grove.

EMMELINA Tak poslouchajte! Poslouchajte přec!

Investoři stojí a naslouchají.

INVESTOR Já nic neslyším.

JINÝ INVESTOR Já taky ne.

JINÝ INVESTOR Myslíte ten motor?

EMMELINA Ne, ten hlas!

INVESTOR Zřejmě nějaký generátor.

Zpěv skončí. Z neuspořádané hromady pomalovaného plátna, útržků kostýmů, rekvizit a divadelního smetí se zdvihne postava. Muž si přehodí přes ramena roztrhaný královský plášť, z haraburdí vyhrabe meč a korunu. Vsadí si korunu na hlavu a zaujme postoj, plný melancholie: Vzpomínka na slavné doby.

KRÁL ARTUŠ "Jednoho dne jel král Artuš s padesáti statečnými rytíři a jednou dámou po poli, jabloně byly v plném květu. Obrátil se ke krásné dámě..."

Za všeobecného ohromení zmlkne, prohlíží si investory.

KRÁL ARTUŠ *se přísně optá:* Co tu děláte v tom zvláštním oblečení?

INVESTOR Pane Collani, pojd'te honem sem, někdo nás tu ruší.

KRÁL ARTUŠ *ukazuje na jednotlivé investory.* Teď vás poznávám! Ty jsi sir Bedivere. A ty sir Agravaine. A ty - Sir Gawain?

INVESTOR A s kým máme my to potěšení?

EMMELINA *radostně* Král Artuš! To je král Artuš!

KRÁL ARTUŠ *investorům* Vy nemáte meče!

Smích.

KRÁL ARTUŠ Kdo vám je vzal?

INVESTOR Meče jsme zrovna dali nabrousit.

Smích.

JINÝ INVESTOR Mečem se už dnes člověk ohánět nemůže.

KRÁL ARTUŠ Tak docela beze zbraně!

INVESTOR Kdepak! Máme mobily, notebooky, elektronické diáře...

KRÁL ARTUŠ Zvítězili jsme nad Sasy, bitva byla krvavá.

TETA Vy se mi ani trochu nelíbíte.

COLLANI Jsem k službám, co se tady děje?

INVESTOR Tenhle komický zjev se vyškrábal tady z té hromady smetí a myslí si, že je králem Artušem.

COLLANI *králi Artušovi* Už toho nechte, musím vás poprosit...

KRÁL ARTUŠ *vytáhne meč a vyzdvihne ho v patetickém gestu.*

Smích investorů, volání: Výborně! Bravo! Bravo!

INVESTOR Může se vás člověk dotknout?

JINÝ INVESTOR Zkusím do něj šťouchnout.

TETA *s odporem* To já bych nedělala. Přece si neušpiním ruce.

KRÁL ARTUŠ *se zdviženým mečem se obrátí na investory.* S odvahou chytře vpřed!

Kde všude jste válčili?

INVESTOR *pobaveně* Jen si to poslechněte! *Kolemstojícím pánům:*

Kde všude jste prý válčili?

Smích.

INVESTOR V oblasti služeb? *Z legrace se vyptává ostatních.* V obchodních řetězcích? V nemovitostech? Lobovali jste? Obchodovali přes internet?

MUŽ S MOBILEM *zvedne paži, jako by v ní držel meč.* Naše bitevní pole je trh.

Smích.

JINÝ INVESTOR Turnaje a rytířské souboje - to jsme byli usmrkaní kluci. Ještě mám doma haldy komiksů.

JINÝ INVESTOR *směšně pateticky.* "Kde jsou rytíři, tam je i spravedlnost."

JINÝ INVESTOR Správně! Camelot! Kulatý stůl! - Camelot, to mělo zvuk!

JINÝ INVESTOR Meč zaražený do kamene! A nikomu se ho nepodařilo vytáhnout!

"Áááh! Uff!"

EMMELINA Srdce láskou spálené... smrt přeskakuje rytíře s rozpolcenou hlavou...

bílá laň na hedvábném koberci...

KRÁL ARTUŠ Probíjeli jsme se hvozdý, do léčky lákáni záludnými stíny. Viděl jsem před sebou nepřítele, tasil jsem meč a ťal jím do stromu. Poranil jsem jednu paní. *Obrátí se na Emmelinu.* Ukažte mi ránu, nemohu se zbavit výčitek, krásná dámo.

EMMELINA Já nejsem poraněna.

INVESTOR A tady taky není žádný strom.

JINÝ INVESTOR Pane Collani, mě něco napadá.

COLLANI Omluvte ten incident, do dvou hodin bude budova kompletně vyčištěna.

Chce vystrčit ven krále Artuše.

INVESTOR Počkejte, pane Collani, my nazveme ten projekt "Camelot". Není to skvělý nápad?

COLLANI *strká do krále Artuše. Musíte odtud zmizet! Přes rameno investorovi. Camelot... něco by se z toho dalo vytěžit pro reklamní kampaň. Snad by to bylo docela použitelné.*

INVESTOR A tady toho bychom vystavili před vchodem! S korunou a mečem, pomalovaného jako do války!

TETA Ten by jen naháněl strach, takový šmudla.

INVESTOR Dát tomu pořádnou formu není problém, když je myšlenka dobrá.

KRÁL ARTUŠ Zrádná bando! Chcete mě oklamat!

Mává kolem sebe mečem, investoři ustupují.

Tma.

5. Řekni mi, na co myslím

Král Artuš sám. Je zmatený. Prohlíží si korunu, sfoukává z ní prach, snaží se ji vyleštit. Je koruna pravá? Nasadí si ji na hlavu, napřímí se, pokuší se o královský postoj, dává se do zpěvu: "Fairest isle, all isles excelenting...", přeruší se, zmatený myšlenkami: Kde to jsem? Je tohle hrad, zničený nepřáteli, nějakým zlým kouzlem? Král Artuš se rozhlíží kolem sebe, dívá se vzhůru k proražené kupoli. Proniká sem božské světlo, v němž bude stát s rozpřaženými pažemi, on, vyvolený? Což v tu chvíli nepřišli rytíři, aby mu přinesli dobré poselství: Jsi král Artuš, jsi náš král? Nebo to vůbec nebyli rytíři? Kdo byli ti lidé? Tolik slov, kterým jsem nerozuměl! Rýpe se ve smetí, z něhož vylezl. Odkud jsem sem přišel? Vytrhne kus pomalovaného plátna.

Poznávám na něm sál, ve kterém jsme se shromáždili! Kdo, - my? A tenhle kousek lesa - tímhle kouskem lesa jsem jel na koni! - Najde jiný cár plátna. Vlny na řece - nekoupal jsem se v ní s nymfami? Nalezne popraskanou přilbu. Zářící brnění mnoha rytířů, celé vojsko, třpytící se v slunci. Jsou rytíři mrtvi? Smrt, smrt, smrt. Na mne jsi zapomněla, smrti? Upadne v hlubokou melancholii, sejme si korunu z hlavy, prohlíží si své zchátralé tělo, roztrhaný plášť.

KRÁL ARTUŠ Merline! Merline! Řekni mi, na co myslím!

MERLIN *se náhle vynoří.* Myslíš na slepou dívku.

KRÁL ARTUŠ Ano! Jmenovala se Emmelina.

MERLIN Nalezl jsi ji, když byla slepá, a když prozřela, ztratil jsi ji.

KRÁL ARTUŠ V hlavě mám zmatek.

MERLIN Myslíš na to, jak jsme zpívali a tančili.

KRÁL ARTUŠ *zpívá* When age furrow faces /'tis too late to be wise.

MERLIN Myslíš na kulatý stůl.

Náhle přiběhnou pastýři, divocí chlapíci, družina krále Artuše.

MERLIN Myslíš na meč.

KRÁL ARTUŠ Excalibur!

Shora sesviští veliký meč a zůstane zaražený v zemi.

KRÁL ARTUŠ Ano. Na to jsem myslel!

MERLIN Myslíš na dvě nymfy.

KRÁL ARTUŠ Lákají mě, lákají mě!

Hudba. Obě nymfy svádějí Artuše, aby se vysvlékl a hrál si s nimi ve vodě.

DVĚ NYMFY *zpívají*

Two daughters of this aged stream are we,

And both our sea-green locks have comb'd for ye.

Come bathe with us an hour or two;

Come naked in, for we are so.

What danger from a naked foe?

Come bathe with us, come bathe, and share

what pleasures in the floods appear.

We'll beat the waters rill they bound

And circle round, and circle round.

KRÁL ARTUŠ Odkud jste sem tak náhle přišly?

NYMFA Ze tvé hlavy.

KRÁL ARTUŠ Dlouho jste nebyly na Camelotu.

NYMFA Ty jsi na nás tak dlouho nemyslel.

KRÁL ARTUŠ Jak dlouho?

NYMFA *se chichotá.* Pěkných pár staletí.

KRÁL ARTUŠ *Merlinovi.* Na co jsem celou tu dobu myslel, po ta staletí, Merline?

Místo odpovědi Merlin pokyne. Zazní slavnostní triumfální předehra.

6. Já budu zpívat

Přiběhne mladá tlustá žena a nadšeně volá: Já zpívám! Já zpívám!

KRÁL ARTUŠ Kdo jste, šlechtná ženo? Zatím jste se v našich lesích neobjevila.

Neznám vás.

KVĚTUŠE To nevdí! V téhle končině mě zná každý. Sedím celé dny v kiosku naproti a prodávám noviny a losy. Mnoho jich přijde, aby si koupili svůj šťastný los.

ZMRZLÍK BILLY Samá smůla! Samá smůla! Prodáváte jen smolné losy!

KVĚTUŠE To není pravda! Já sama jsem přec hlavní výhra!

PASTÝŘI *zpívají*

How happy the lover

How easy his chain!

How sweet to discover

He sings not un vain.

For love ev'ry creature

Is form'd by his nature.

No joys are above

The pleasures in love.

In vain our graces

In vain are your eyes

In vain are your graces

If love you despise.

Then use the sweet blessing

While now in possessing.

No joys are above

The pleasures of love.

SBOR No joys are above

The pleasures of love.

KVĚTUŠE Zpěv a hudba v tomhle němém, temném domě! - Jsem radostí bez sebe!

Zase tu bude opera! V tu ránu jsem zavřela svůj krám a přiběhla sem! Slyším zpívat o lásce!

ZMRZLÍK BILLY *skřehotá.* Ó jak jsou šalebná ta ženská líčka! Když chybí mužský jim, stačí jim svíčka.

(var.: Jak u žen klame nás nevinnost v líčku! Když nemaj mužskýho, vezmou si svíčku.)

KVĚTUŠE Já chci taky zpívat. *Králi Artušovi.* Váš kostým je tak zaprášený. To se o vás nikdo nestará?

KRÁL ARTUŠ Vracím se z bitevního pole.

KVĚTUŠE Smím se vás dotknout? *Vyklepává mu z pláště prach.*

KRÁL ARTUŠ *se brání.* Už dost.

ZMRZLÍK BILLY *přehnaně kašle.* Já se udusím!

KVĚTUŠE *zpívá.* How happy the lover...

KRÁL ARTUŠ *ji přeruší.* Jak jste se dostala do hradu?

KVĚTUŠE Ten chlap s tou jizvou na krku mě nechtěl sem pustit. Mám takovou radost! Myslím, že budu zpívat!

OROFINO *vrazí dovnitř.* Zatím žádná vystoupení! V žádném případě nezpívat! Zničíte si tím hlas!

KVĚTUŠE Zachraňte mě před Orofinem! Trápí mě. Šikanuje mě!

KRÁL ARTUŠ Kdo jste?

OROFINO Zpíval jsem ve Scale!

KVĚTUŠE Šikanuje mě!

OROFINO Pracuji na jejím hlase! Objevil jsem ji náhodou. Seděla v kiosku a zpívala. Já jsem se připlížil, přikrčil, dalo by se říct, že jsem poklekl, přitiskl ucho na prkennou stěnu, schovaný za stojanem s novinami.

KVĚTUŠE Já si ho ale přece všimla. "Kdo to tu supí, kdo to tu funí?"

OROFINO Velkolepý materiál!.. Hned jsem to poznal při prvních břídičských tónech. Velkolepý, ale ještě zcela surový! Nevypěstovaný!

KVĚTUŠE Zpívám tak ráda.

OROFINO Zpívat v žádném případě! To ničí hlas. Je ho třeba tvořit! Tvořit hlas!

KRÁL ARTUŠ Tomu já nerozumím. Pták zpívá. Hvězdy zpívají. Vesmír zpívá. I člověk zpívá.

OROFINO Jedna věc je materiál, ale zpěv, milý pane, je technika!

Nástrojem je celé tělo! Musí být pevné jako věž. Vzprámené, paty k sobě! Ramena dolů! Na silném sloupu dechu musí tón tančit jako pingpongový míček ve vodotrysku.

KVĚTUŠE Mám mít skus jako kůň.

OROFINO Ano! Ridere! Ridere! Jako kůň. Koňské zuby! *Předvádí to.*

KVĚTUŠE Ale já nechci mít zuby jako kůň!

OROFINO Ridere! Ridere!

KRÁL ARTUŠ Přestaňte!

OROFINO Bez dobrého pedagoga je cenný materiál k ničemu.

ZMRZLÍK BILLY *mu strhne jedním gestem paruku s hlavy.* S tím smetákem na hlavě můžu zpívat taky!

OROFINO Mé vlasy! *Potyčka.*

KVĚTUŠE *křičí.*

KRÁL ARTUŠ Ta dáma je pod mou ochranou. Nikdo ji nesmí zarmoutit.

KVĚTUŠE Zuby jako kůň!

OROFINO Na znamení protestu se vzdalují! *Utíká pryč.*

KVĚTUŠE *králi Artušovi.* Jak hezky jste to řekl! "Dáma je pod mou ochranou". Já to využiju. Tak krásně by se mělo vždycky mluvit.

KRÁL ARTUŠ A jak se jinak mluví?

KVĚTUŠE Vy se tak nádherně nevyznáte ve světě, to jsem pak hned celá pryč. Což se mi stává ostatně snadno. Hned jsem si všimla, že se o mě zajímáte.

KRÁL ARTUŠ Opravdu jsem se po vás díval?

KVĚTUŠE Zpočátku vůbec ne! Koukal jste se zarputile stranou. Pak jsem si toho ale všimla.

KRÁL ARTUŠ Chtěla jste zpívat.

KVĚTUŠE Myslím, že jsem prostě příliš citlivá. To je totiž můj problém v normálním životě, proto tolik toužím po opěře. V normálním životě nemůžeme city doopravdy projevit. Já bych však chtěla rozpřáhnout ruce a zpívat, když mě něco hezkého napadne. Nebo pokleknout na autobusové zastávce před někým, ke komu mám úctu. *Klekne před králem Artušem.*

KRÁL ARTUŠ Vstaňte přece, prosím. *Pomáhá jí vstát.*

KVĚTUŠE Proto pokaždé zažívám tak komické věci, protože jsem tak přepjatá. Moci vám to jednou vyprávět, ani byste tomu nevěřil. Většinou to taky všechno blbě dopadne. Hlavně s mužskými. Jen s Willim ne.

KRÁL ARTUŠ S Willim?

KVĚTUŠE Jo, to je můj pes, přivedla jsem si ho ze psiho útulku. Nejdřív se mi lísal na dveře auta a kňučel. Ale jak jsem chtěla odjet, tiskl se na dveře čím dál víc a když jsme přijeli domů, už mi seděl na klíně. Po tom přece člověk touží! Ach, teď musím bezpodmínečně zpívat.

Počne hlasitě a velice falešně vřeštět italskou arii. Pastýři se zděšeně stáhnou. Král Artuš se vytratí. Teprve teď si Květuše všimne, že je úplně sama a přeruší zpěv.

KVĚTUŠE Škoda, nikdo mě neposlouchal. *Odběhne.*

Chvíli je ticho.

Tma.

7. Mezihra

Nic se neděje. Teď je čas poslouchat hudbu, která tento zpustlý prostor tak oživuje, jako kdyby rozpadlé zdi, rozpraskané kulisy hovořily o vášnivých citech, o triumfech a nářcích, které do sebe přijaly a které uchovaly.

Hark! How all things in one sound rejoice

and the world seems to have one voice.

Vplíží se sem FILIDEL, chtěl by začít se svým kouzlem, zastrašen hudbou se ale vytratí. Ukáže se i ZMRZLÍK BILLY, chce vyprávět o svých zlých snech, ale hudba ho umlčí. Schoulí se, zmizí a vrátí se zpět, teprve až hudba skončí.

ZMRZLÍK BILLY Vyšetřoval mě doktor, protáhl obličej a řekl mi: Jste strašně nemocný. Budete žít nanejvýš čtyři týdny. Lekl jsem se a zeptal jsem se ho: A z čeho? *Hlučně se zasměje.*

Tma.

8. Jako já

Teta přichází s Emmelinou.

TETA Kam už to zase chceš jít, Emmelino?

EMMELINA Hledám ho. Najdu ho.

TETA Toho špindíru! - Takový pro tebe přece nepřichází v úvahu.

EMMELINA Jen mě nech, tetičko, nějak ho už najdu v tomhle nádherném paláci.

TETA Kdybys jen, chudinko, mohla vidět, co je to tu za zříceninu, ve které už celou dobu klopýtáme!

EMMELINA Král Artuš!

TETA A ta špína a nepořádek, a jak to tu zapáchá.

EMMELINA To vnímáš jenom ty.

TETA Není divu, že to tady tak páchne! Vidím samé hromádky, ta verbež si tu všude ulevovala.

EMMELINA Podívej se! Tam naproti někdo je!

TETA Nikdo tam není!

EMMELINA Tak se snaž! Ty to musíš přece vidět!

TETA Jdeme odtud! Půjdeme teď okamžitě do hotelu, pan Collani ať si podpis vyzvedne tam.

EMMELINA Ne, já tu zůstanu!

TETA *se vzdává.* Ty své bizarní nápady si můžeš dovolit jen proto, že jsi tak bohatá a že máš mne. Fantazie je pěkná věc, já ji bohužel nemám, něco takového jsem si ve svém životě nemohla dovolit. Kdybych na tebe nedohlížela, naletíš v tom svém blouznění na každého, kdo ti bude podkuřovat. Otočí si tě kolem prstu a využije bohatou dědičku.

EMMELINA Ale tetičko! Já žádné peníze nepotřebuji!

TETA Jako bych to už tolikrát neslyšela! "Mně stačí k životu sklenice mléka a kus černého chleba". Tak mohou mluvit jen bohaté, rozmazlené dámy. Byla to průpovídka i tvé matky, když si ulovila boháče.

EMMELINA A ty?

TETA Mne žádný takový nechtěl.

EMMELINA Copak jsi ošklivá?

TETA Zeptám se pana Collaniho. *Směje se.*

Na místě, na které předtím Emmelina ukázala, se teď objeví Merlin s králem Artušem, pak i čarodějův učeň Filidel.

KRÁL ARTUŠ Merline, podívej se! Tamhle je!

EMMELINA Slyším ho mluvit.

KRÁL ARTUŠ Ale nevidíš mě!

TETA Je dočista slepá, nevidí vůbec nic. Zaplat'pánbů!

KRÁL ARTUŠ *si s obdivem Emmelinu prohlíží.* Jestliže je zrak tak životně důležitý a téměř život sám, a jestliže je pravda, že zrak je součástí duše a duše je v každé části těla, proč je vidění svěřeno tak křehké kouli, jakou je oko, jež může tak snadno vyhasnout, a není, jako hmat, rozděleno do všech údů, takže bychom po libosti mohli vidět každým pórem?

EMMELINA Cítím obrysy tvého těla, aniž bych se tě dotýkala, neboť kolem tebe je mlčení a ty jsi zvuk.

TETA Už radši pojď, hloupoučká.

EMMELINA Já zůstanu!

KRÁL ARTUŠ Znal jsem jednu, jmenovala se Emmelina.

EMMELINA Jako já!

KRÁL ARTUŠ A byla slepá.

EMMELINA Jako já!

KRÁL ARTUŠ Miloval jsem ji.

EMMELINA Jako mne!

TETA *zakopne, hubuje Emmelinu.* Dávej pozor! Je to tu tak nebezpečné! Všude tu něco leží! Pořád musím na tebe dávat pozor!

KRÁL ARTUŠ Byla vzata do zajetí.

EMMELINA *směje se.* Jako já!

KRÁL ARTUŠ Zlým čarodějem.

TETA To mluví zřejmě o mně! To bych si vyprosila! Kdo vůbec jste? Můžete se legitimovat?

EMMELINA Král Artuš, milá teto.

TETA Zůstaňme na chvíli při zemi, holčičko! Nemáme nejmenší tušení, odkud tohle pitoreskní zjevení přichází.

EMMELINA *králi Artušovi.* Moje teta má někdy dlouhé vedení, je jí potřeba všechno široce vykládat.

TETA *zlostně.* Pěkně děkuju!

KRÁL ARTUŠ Kde jsou ustájeni vaši hřebci, cizí dámo?

TETA Konec jednou provždy. Moje neteř, na kterou tak dotěrně útočíte, teď se mnou opustí tohle špinavé místo. Okamžitě!

Chce Emmelinu odtáhnout pryč. Teď použije svou kouzelnou sílu Merlin: Teta stojí jako přilepená. Merlin volá Filidela: Ukaž, co umíš, čarodějnický učni! Veselý učeň čaruje, na tetě narůstají trny, v obličejí zezelená, promění se v kaktus, zatím co se král Artuš s Emmelinou vzdálí

FILIDEL Jste najednou tak trochu ježatá.

TETA Co má znamenat: ježatá?

FILIDEL A obličej vám zezelenal!

TETA Kdo vůbec jste?

FILIDEL A vaše nohy -

TETA Co je vám do mých nohou?

FILIDEL Pevně přirostlé, zakořeněné v zemi. - Stal se z vás kaktus, madame!

TETA Óh!

FILIDEL Kaktus!

COLLANI Proboha! Co se to s vámi stalo?

Teta se najednou otřepe, je zase jako dřív.

TETA Co se mělo stát? Byl snad ze mě kaktus?

COLLANI Ale milostivá! Vy jste přece pořád ještě atraktivní zjev, mohu-li to tak říci!

TETA To bych si myslela! - Kdepak je Emmelina?

COLLANI Obdivuji vaši dojemnou starost, s níž jste se toho krásného slepého sirotka ujala!

TETA Je to moje povinnost.

COLLANI Správně. Co by člověk neudělal pro tak bohatou dědičku.

TETA *se otočí, volá:* Emmelino!

Tma.

9. Pastýřská hra

Král Artuš s Emmelinou v objetí.

Pastýři tvoří kolem páru kruh, tancem vyjadřují různá stadia lásky: Krásná utopie.

JEDEN Z PASTÝŘŮ zpívá.

How blest are shepherds, how happy their lasses,

While drums and trumpets are sounding alarms.

Over our lowly sheds all the storm passes,

And when we die, 'tis in each other's arms.

All the day on our herds and flocks employing,

All the night on our flutes and in enjoying.

SBOR PASTÝŘŮ zpívá.

How blest are shepherds, how happy their lasses...

JEDEN Z PASTÝŘŮ zpívá.

Bright nymphs of Britain with graces attended,

let not your days without pleasure expire.

Honour's but empty, and when youth is ended,

All men will praise you but none will desire.

Let not youth fly away without contenting;

Age will come time enough for your repenting.

SBOR PASTÝŘŮ zpívá.

Bright nymphs of Britain with graces attended...

Pastýři nabízejí dívkám flétny, ty je ale odmítají.

DVĚ DÍVKY zpívají.

Shepherd, shepherd, leave decoying:

Pipes are sweet on summer's day.

But little after toying,

Women have the shot to pay.

Here are marriage-vows for singing:

Set their marks that cannot write.

After that, without repining,

Play, and welcome, day and night.

Muži předávají dívkám nabídky k sňatku a dívky je přijímají.

SBOR zpívá.

Come, shepherds, lead up a liveli measure;

The cares od wedlock are cares of pleasures:

Bur whether marriage bring joy or sorrow,

Make shure of this day and hang tomorrow.

10. A shadow a name

ZMRZLÍK BILLY Přestaňte už s tím vejskáním, vy holohlavci! Sic si ta panenka udělá špatnou představu o lidském životě.

Náhle, jako mávnutím proutku, zmizí král Artuš i pastýři.

KVĚTUŠE *přichází, objeví Emmelinu.* Ach, vy jste tak dočista sama!

ZMRZLÍK BILLY Jednou s ní projdu celý svět od studených pásem až po ta horká, i s mírnými uprostřed. Já se vyznám. Já jsem půl roku ležel vedle matčiny mrtvoly.

Ležel a seděl. A hovořil jsem.

KVĚTUŠE A o čem?

ZMRZLÍK BILLY Neptej se tak nestydatě, ty můro.

KVĚTUŠE A co říkala ona?

ZMRZLÍK BILLY Co říkala! Synáčku, říkala.

KVĚTUŠE Nic víc?

ZMRZLÍK BILLY Šoustat a žrát, v tom je celý život.

KVĚTUŠE Vždyť byla mrtvá - mrtví přece nemluví.

ZMRZLÍK BILLY Šoustat a žrát, rozumíš?

EMMELINA *poslouchá.* Tady někdo celou dobu štěká.

ZMRZLÍK BILLY Dokonce jsem ji vyfotil. *Ukazuje Emmelině polaroid.*

EMMELINA Vždyť na něm nic není.

ZMRZLÍK BILLY Vejrá na fotku mrtvé a říká, že na ní nic není.

KVĚTUŠE Fakt. Nic tam není!

ZMRZLÍK BILLY Samozřejmě že už z ní byla v tu dobu břečka. To si musí každý, kdo na to kouká, uvědomit.

MUŽ S JIZVOU NA KRKU A tvůj táta ti velké člověčí ideály do srdce nevštípil?

ZMRZLÍK BILLY Ale jo, vštípil! Řekl mi: Chlapče, nic se neuč, ze všeho, čemu se naučíš, budeš nešťastnej!

OROFINO *se vřítí dovnitř.* Chyba! Chyba!

ZMRZLÍK BILLY Zlatá slova.

KVĚTUŠE *Emmelině, s lehkou ironií.* Král Artuš vás opustil, milá vílo?

EMMELINA Ano. Už jeho hlas neslyším.

KVĚTUŠE *licoměrně.* Ale snad ne přec navždy! Škoda, byli jste přece už skoro milenci.

Tu slyší Emmelina nářek bláznivé Bess, která zoufale bloudí kolem.

My music shall be a groan

I'll lay me down and die

within some hollow tree

The rav'n and cat the owl and bat

Shall warble forth my elegy!

EMMELINA Proč je ta chudinka tak zoufalá? Rozteskňuje mě.

KVĚTUŠE Zemřel jí milý, z toho přišla o rozum.

BLÁZNIVÁ BESS *zpívá.*

Poor Bess will return to the place

Whence she came.

Since the world is so mad

She can hope for no cure.

For love's grown a bubble, a shadow, a name

Which fools do admire and wise men endure.

EMMELINA Chtěla bych jednou spatřit krále Artuše vlastníma očima.

ZMRZLÍK BILLY Já ti řeknu, jak vypadá: Má stejně zpackanou vizáž jako já.

Přiblíží se těsně k ní. S hnisajícima puchýřema a s krhavýma očima. Podívej se, tady!

KVĚTUŠE Nevěřte mu! Král Artuš vypadá jako filmová hvězda. Super.

BLÁZNIVÁ BESS *zpívá na odchodu.*

For love's grown a bubble, a shadow, a name

Which fools do admire and wise men endure.

OROFINO Já býval krasavec.

MUŽ S JIZVOU NA KRKU *výsměšně.* Ty trpaslíku!

OROFINO Tenoři bývají vždycky malí.

KVĚTUŠE Tenhle miluje velké ženy.

OROFINO Velké nebo malé, tlusté nebo tenké, musíš se učit! Řemeslo! Řemeslo!

BLÁZNIVÁ BESS *zpívá z dálky.*

For love's grown a bubble, a shadow, a name

Which fools do admire and wise endure.

ZMRZLÍK BILLY Zpěv není žádné povolání. A že ty tu tlustou učíš zpívat, to už vůbec není kloudné povolání. Já bych za to nedal ani euro.

OROFINO Já zpíval ve Scale!

ZMRZLÍK BILLY Zaspívám, jak to umím já. Je to pěkná píseň pro rozveselení princezny. *Zpívá opileckým hlasem.*

There was an old woman in Yorkshire

in Yorkshire did she dwell
she loves her husband dearly
and the lodger twice as well.
tiddly-whack, come diddle-um-day
tooral-looral-day.

OROFINO *si zacpává uši.* Dost! Dost! Já to nevydržím.

ZMRZLÍK BILLY Moc krásná balada, obzvláště pro milenecký páry, proto vám převyprávím, o co v ní jde. To byl jeden starej manželskej pár, ona ho miluje, ale podnájemníka ještě víc. A tak jde do lékárny a koupí prášek, který manžela oslepí. Tu řekne manžel: Jdu se utopit do rybníka, protože nic nevidím. A tak jdou ruku v ruce, a když dojdou k rybníku, muž jí dá šťouchanec a strčí ji do vody.

Tiddly-whack, come diddle-um-day,
tooral-looral-day.

Tu začne žena křičet: Pomoz mi! Pomoz mi! A na to muž křičí: Nemůžu ti pomoci, když jsem slepý. A tu se chce žena chytit kamene na břehu, a on ji srazí ještě hlouběji. Pak se tam ona ještě trochu plácá, až zmizí pod vodou.

Tiddly-whack, come diddle-um-day
tooral-looral-day.

Muži s jizvou na krku To je taky něco pro tebe, starej hrdlořeze!

MUŽ S JIZVOU NA KRKU Dveře zůstanou zavřené!

OROFINO Rád bych někdy věděl, koho tam máš, v té své pekelné díře!

MUŽ S JIZVOU NA KRKU Toho, co z něj vychází ta hudba.

ZMRZLÍK BILLY Může bejt.

MUŽ S JIZVOU NA KRKU Toho, který zpívá.

ZMRZLÍK BILLY Může bejt.

MUŽ S JIZVOU NA KRKU Toho, který naslouchá.

ZMRZLÍK BILLY Může bejt! Samý švindl!

OROFINO Zabedněnci! Jste zvířata!

ZMRZLÍK BILLY Já přece mám život věčný. Ale tenhle Orofino, toho už bys mohl rovnou opejkat. *Orofinovi* Už teď vypadáš jako našminkovaná mrtvola.

OROFINO *neodpoví, volá na Květuši.* Ach, skvostná Aido, já tě objevil pro umění!

PURCELL *přichází, zpívá.*

Lord, what is a man, lost man,

That thou shouldst be so mindful of him?

That the Son of God forsook his glory,

His abode, to become a poor tormented man,

The Deity was shrunk into a span,

And that for me, O wondrous Love, for me.

Reveal, ye glorious Spirit, when ye knew

The way the Son of God took

To renew lost man, your vacant palces to supply.

Blest spirit, tell which did excel,

Which was more prevalent,

Your joy or your astonishment?
That man should be assum'd into the Deity,
That for a worm a God should die?
O for a quill drawn from your wing,
To write the praises of eternal Love,
O for a voice like yours to sing
That anthem here which once you sung above.
Hallelujah.

MERLIN *překládá.*

Co je člověk, ten ztracenec,
že Bůh se kvůli němu odřek' svatosti
a opustil svůj byt,
aby se člověkem stal, který trpí?
Řekněte mi, vy duchové,
byla to radost či údiv,
když jste viděli, že Bůh musel zemřít
pro pouhého červa?

11. Světelná skvrna

Emmelina chce jít za Purcellovým zpěvem, který se opět vzdálil, když jí nastaví Muž s jizvou na krku nohu. Emmelina upadne.

ZMRZLÍK BILLY Hele, kámoši, to není zrovna jemný způsob! Vstaňte, lady! *Muži s jizvou*. Ty přec nemůžeš takovou pěstěnou hezkou dámu celou v bílém jen tak jednoduše složit na ulici! A ani se nezeptat: Jakkak se daří? Tahleta je bohatá dědička!

EMMELINA Já jsem jen zakopla.

ZMRZLÍK BILLY Ty jsi nezakopla! Tenhle ti nastavil nohu, pitomec, abys sebou sekla!

EMMELINA Tomu nevěřím.

ZMRZLÍK BILLY To dělá vždycky, když vidí ženskou, která vypadá jako ta jeho; tu totiž voddělal.

EMMELINA To já nevím.

ZMRZLÍK BILLY To může vidět každý, raubířství mu kouká z očí.

EMMELINA Chcete mi nahnat strach.

ZMRZLÍK BILLY Nechal svou manželku klopýtnout.

MUŽ S JIZVOU NA KRKU Poslal ji do pekla a přirazil dveře. *Jde ke svým "pekelným vratům"*.

ZMRZLÍK BILLY *Emmelině*. Smím vám, drahoušku, nabídnout rámě a chvílku se s vámi sem a tam procházet?

Procházejí se.

ZMRZLÍK BILLY Já už jsem si taky užil lepších časů.

EMMELINA Ach, kdybych mohla vidět!

ZMRZLÍK BILLY Buďte klidná, můžu vám říct, že se to dneska ani trochu nevyplácí. Zeptejte se, koho chcete. Dříve to snad bylo zajímavější - když jsem ještě měl tučet bílých košil.

EMMELINA Tamhle stojí král Artuš! *Ukazuje tím směrem, kde se vynořili král Artuš s Merlinem.*

ZMRZLÍK BILLY *uchopí její ruku a ukazuje jí jiným směrem.* Ne, tamhle!

EMMELINA Ne, tamhle! *Ukazuje znovu správným směrem.*

ZMRZLÍK BILLY Slepý kuře, a chce být chytřejší než my všichni.

MERLIN *Zmrzlíkovi Billymu. Zmiz!*

KRÁL ARTUŠ *volá.* Emmelino, našel jsem tě!

EMMELINA Ach, kdybych tě jen mohla vidět ve tvé nádheře!

KRÁL ARTUŠ Dej jejím očím světlo, Merline!

MERLIN Ó, tohle slunce, do kterého se nemůžeme dívat, neboť nám spálí oči!

A přec je musíme milovat, jinak bychom zašli chladem.

Zablýská, pak dlouhá tma. - Merline! Merline! volá král Artuš. Náhle se prudce rozjasní, pak nastane opět hluboká tma. - Co vidíš, Emmelino? volá král Artuš.

Znovu neproniknutelná tma. A pomalu začíní svítat, jeviště se topí v šedi, a konečně ostré světlo, jako když se krásný den vynořuje ze tmy. Emmelina vidí. Po velké stěně, která je ještě ve stínu, putuje malá světelná skvrna. Jinak se nic v prostoru nepohybuje. Je to cesta slunce od východu k západu? Tento okamžik, jak se zdá, trvá celý den.

EMMELINA objeví světelnou skvrnu. Anděl!

Běží ke stěně, chce skvrnu zachytit, ta ale postupuje dál a zmizí.

ZMRZLÍK BILLY se znovu vynoří. Anděla jsme tu ještě neviděli!

KRÁL ARTUŠ "Some blessed angel, sure... A new world comes rushing on..."

EMMELINA jde kolem krále Artuše, aniž by ho poznala, ke Zmrzlkovi Billymu, zastaví se blízko u něho a prudce se rozesměje.

Pastýři se představují v rozmanitých pózách: Vyzývavě, smyslně, neurvale, výsměšně atd.

EMMELINA je objeví a směje se ještě víc. Objeví jednoho z investorů vysoko na empoře. Tam nahoře stojí nějaký trpaslík!

KRÁL ARTUŠ Emmelino, teď přijde tvůj text! "Well are you made, our lords, so bold, so great, so godlike are you forms. How can you love such silly things as women."

EMMELINA Která Emmelina? Já? Pokouší se opakovat text. "Well are you made..."

A opět se bouřlivě rozesměje. Směje se všemu, způsobu, jak lidé chodí, jejich postavám, jejich gestům, tomu, jak koulí očima, jejich smíchu s vyceněnými zuby, a zkouší to či ono napodobit.

EMMELINA Kde je král Artuš? Nevidím ho. Zpívej, abych tě uviděla!

Ale král Artuš nezpívá, bojí se, že by se i jemu smála.

- Je zcela ticho. Posléze ji chtějí pastýři přistrčit ke králi Artušovi, on se tomu vzpírá, vznikne malý, vířivý pohyb, který ona nechápe a který je jí opět k smíchu.

Tma.

12. Zpět!

MERLIN Nevědomá, světlem oslněná!

Ó kéž zavře opět oči,

ať její slepota jí dovolí,

co oko vidět nemůže!

Naslouchala zvukům

a cítila dlaněmi,

nástrojem své duše, kdo

tento král je, a pro ni

co znamená! Ne přízrak

moderní techniky! Skryj se

Artuši, ty krásná myšlenko

lidstva. Kdysi

tak známý, dnes cizí

v cizí zemi. Dej, ať se vrátíme,

králi, z času zapomnění

tam zpátky, kde vše je

tvá říše, - bez hranic!

Tma.

13. Zrcadlo

EMMELINA *v dálce nahoře.* Tetičko, vidíš mě? Já tě mohu vidět!

TETA *popuzeně.* Okamžitě pojd' dolů!

EMMELINA Vy jste se tak zmenšila, vešla byste se do krabičky! Co všechno jsem už neviděla! Všechno vypadá jinak, než jak jsem si to představovala.

Emmelina běhá troskami operní budovy a pořád něco objevuje. Každý předmět si zvědavě prohlíží, vše je jí cizí a nové. Leccos není schopna rozpoznat. Protože neví, o co jde, nechá opět spadnout zeleně pomalovanou, zmačkanou kulisu. Že kulisa představuje les, není schopna rozeznat bez zpěvu ptactva a vání větru. Jak často objímala malá Emmelina v parku stromy, aby si ohmatala drsnost kmenů a cítila jemnost listů. Proběhne kolem ní krysa, skáče za ní.

EMMELINA Všechno mohu vidět, jen sama sebe ne. *Stojí celá zmatená, ohmatává se.* Tady, mohu vidět své prsty, nohy, šaty, ale obličej? *Ohmatává si obličej.* Svůj obličej vidět nemohu.

Filidel, který k ní přiskákal a pozoroval ji, podá jí rychle střep zrcadla.

EMMELINA Co to je? To není namalovaný obraz, obličej se protahuje, když se směju, přibližuje se ke mně, když já se přiblížím a zase prchá. Teď docela zmizel. Vrať se zas, dítě, chci tě políbit! *A líbá střep zrcadla, lekne se.* Chladný, chladný! Chladná ústa mrtvoly!

Filidel jí vytrhne střep tak prudce, že si Emmelina rozřízne prst. Lehký výkřik.

EMMELINA Prst mi krvácí.

Filidel se z toho raduje.

Chodby, dveře, stěny - bloudí s krvácejícím prstem, jako by byla uzavřena v nějakém labyrintu. Nenajde krále Artuše.

Tma.

14. Pozor! Nepřítel přichází!

Energicky ve vrací skupina investorů, doprovázená hrozivě vyhlížející ochrankou.

COLLANI S tím už musíme jednou skoncovat, vy tady! Opusťte neprodleně a bleskově tuhle lokalitu. Nepůjde-li to dost rychle - přibrali jsme si k tomu tři milé strýčky, ti pomohou při likvidaci. *Ukáže na ochranku.*

ZMRZLÍK BILLY Máte pro mě nákou dobrou adresu? Pokoj s výhledem, nebo něco na ten způsob? Beru.

COLLANI Hybaj pěkně domů, panstvo!

MUŽ S JIZVOU NA KRKU Kam to má být? Řekněte mi: Kde to je?

KRÁL ARTUŠ Můj hrdý hrad.

INVESTOR *králi Artušovi.* Vás ještě potřebujeme. Vy tu můžete ještě chvíli zůstat, rádi bychom s vámi udělali pár fotografií.

COLLANI Ale ti ostatní - odchod středem! A to bleskově!

KVĚTUŠE Podvodníci! Nemáte rádi operu! Teď konečně jsem vás prohlédla!

TETA Je to koneckonců v zájmu ochrany těch lidí, že je odtud vyhánějí. Budova je na spadnutí.

ZMRZLÍK BILLY Souhlasí! Moc se toho tady musí opravit, my už jsme s tím začali.

PASTÝŘI Už jsme zavěsili měsíc!

KVĚTUŠE Byl to měsíc z Rigoletta!

MLADÝ INVESTOR Měsíc se dnes už nepoužívá. Přežilá estetika!

KRÁL ARTUŠ Teď už vám rozumím. Oklamali vás! Jste celí zmatení, vůbec nevíte, kde jste!

OROFINO Tohle je budova opery! *Zpívá.* Opera tu je!

TETA To přece víme, to víme.

MLADÝ INVESTOR Okay, teď se já hlásím o slovo. Tohle byla kdysi opera, a pořád je ještě 153 takových v naší zemi, naštukovaných nebo z betonu - jak kde. A všechny na lukrativních pozemcích. Vždycky ta nejlepší poloha v centru. Nic ale nevynášejí, stojí jen peníze, mnoho peněz, našich peněz. A pro koho to všechno? Koho ještě dnes zajímá, co se uvnitř koná? Nic, co by odpovídalo téhle době. Už před desetiletími volal jeden francouzský skladatel: Vyhod'te operní domy do vzduchu! To sedělo. Dobrá. Ale chválabohu se to nestalo, tím lépe. Teď je možné ty domy rozprodat.

OROFINO Zbláznil se!

MUŽ S MOBILEM Tohle tady je přec jen semeniště krys! Kde se slézají krysy a bezdomovci! A snad i kriminálníci!

OROFINO Musí povstat z trosek v novém lesku!

KVĚTUŠE Já bych pro operu umřela!

COLLANI No prosím! Umřete si, to je vaše soukromá věc!

MLADÝ INVESTOR Miliony z daní pro zanedbatelnou menšinu! Kdo dnes ještě chodí do opery?

JINÝ INVESTOR Já zajdu sem a tam docela rád do opery. To si dopřeju. Salzburg...

Aix...

MLADÝ INVESTOR Skomírající menšina!

JINÝ INVESTOR Moje děti to už vůbec nezajímá.

MLADÝ INVESTOR Veřejný rozpočet těžce zadlužený. Zavírají se lázně, chybějí školky, na to je zapotřebí peněz! Na sport, pro zdraví, ne pro tyhle drahé hokuspokusy!

MUŽ S MOBILEM Starožitnost, příliš drahá, jen pro elitu!

KRÁL ARTUŠ Už vidím, že jste přišli z nějaké cizí planety. Zmizte!

MLADÝ INVESTOR Vezměte si třeba jen USA: 230 miliónů obyvatel, čtyři operní domy! Dynamická země!

KVĚTUŠE Já budu zpívat!

COLLANI Jestli jste nová Callasová, budu vás zastupovat!

Když začnou členové ochranky na Collaniho pokyn vytlačovat operní duchy a Květuši, Orofina, Zmrzlíka Billyho, pastýři křičí a hrozivě posunkují. Tu promění Filidelova kouzelná síla muže z ochranky v nehybné postavy. Operní duchové je porážejí jako dřevěné kůly. Ale teď na ně vyrazí sami investoři.

PASTÝŘI *se staví do šiku.*

PASTÝŘ *zpívá.*

"Come, if you dare", our trumpets sound.

"Come if you dare", the foes rebound.

"We come, we come, we come, we come."

Says the double, double, double beat of the
thund'ring drum.

VŠICHNI PASTÝŘI *zpívají, opakují slova prvního.*

PASTÝŘ *zpívá.*

Now they charge on amain.

Now they rally again.

The Gods from above the mad labour behold

And pity mankind that will perish for gold.

VŠICHNI PASTÝŘI *zpívají, opakují slova prvního.*

Současně se zpěvem pastýřů:

Jen pojd'te, jestli si troufáte, volá Orofino, odhodí svou napomádovanou uměleckou hřívu jako operní hrdina, vysílá na všechny strany divoké pohledy, jako by chtěl vyburcovat své šiky. Květuše se dá do zpěvu, vzrušením se každou chvíli přeruší, nakonec se začlení do sboru pastýřů, kteří teď, pozdviženi hudbou k bojovnické vášni, v operně patetických, bojovných postojích zasypávají protivníka kadencemi a výrazově silnými melodiemi. Jen král Artuš zůstává v klidu, přehlíží bitevní divadlo, opřený o svůj obrovský meč. Tady jsem! Na vzrušeného nepřátelského velitele Collaniho volá pár starobylých nadávek a urážek.

Oddíl krále Artuše se zdá podléhat, tu zdvihne Merlin vysoko paže jako zaklínadlo. Nebo je to zlatý prach, který rozhodí po nepřátelích, třpytící se, pomalu klesající oblačný útvar, velice řídký, nic pevného, vdechovaný jako vzduch, bez námahy: Tu jsou pojednou investoři vůči sobě nedůvěřiví, ztrácejí jakýkoliv ohled na konvenci.

- Už mi svítá! Právě ještě včas!

- Vy jste si ten lukrativní kousek zajistil. A já?

- Jsem obklopen odpisovými hazardéry!

- Vy se svými pěti procenty! Směšné!

Collani: Ale pánové...!

Teta: Jacípak "pánové"! Ještě jsem tu já!

- Bohužel.

- Já si přec nepřipisuji žádné podíly, ale vy ještě nejste ani v pozemkové knize!

- Stanovení převodu! Zanesení do pozemkové knihy! Dohoda o záruce! Kde to všechno je? Nic z toho nevidím!

Collani: Ale copak neumíte číst?

Investor *popuzeně*. Neumím číst?

Collani: Nebo snad ano?

- Umím číst, psát, - i počítat!

- Gratuluju!

- A ať počítám jako počítám - samý podvod!

- Vám není co věřit!

- Nekalost! Podvod jako hrom!

- Víte, co jste? Vy jste New-Economy-Fuzzi!

- Žádám fakta! Chci fakta. *Otlouká mapou s dokumenty Collaniho.*

Jiný investor: Buďte přece věčný!

- Já jsem věcný! *Tluče mapou s dokumenty investora. Všechno moc drahé! Rendita nulová!*

- Se mnou ne!

- Fond přece ještě není uzavřený.

- Mafiáni!

- Už předem vidím úpadek.

- Vy jasnovidče!

- Vám v ksichtě!

Collani: Dovolte, abych se zasmál.

- Tím hůř! *Pohlavkuje Collaniho.*

Collani: To už zachází trochu daleko!

- Chcete mi dávat rady a neovládáte ani malou násobilku.

- Omyl! *A jako na posměch za ním ten uražený běží a křičí mu do ucha malou násobilku, až ten se otočí a chce protivníkovi ucpat ústa.*

Vzájemný zápas. Všichni jsou proti všem, napadají se jako zuřiví psi ve snaze druhého uškrtit, srazit k zemi.

Náhle přestane kouzlo účinkovat, investoři tam rozpačitě stojí a leží, nevědí, co se s nimi dělo.

- Omluvte mě! - Co jsem vlastně chtěl říct? Myslím, že jsem chtěl říct pravý opak. -

Můžete to pochopit?- Je mi nesmírně trapně. - Promiňte. Promiňte.

A tak investoři tiše a v rozpacích odcházejí.

PASTÝŘ zpívá.

The fainting Saxons quit their ground,
Their trumpets languish in their sound,
They fly, they fly, they fly, they fly,
"Victoria, Victoria," the bold Britons cry.

VŠICHNI zpívají text prvního pastýře.

PASTÝŘ zpívá.

Now the victory's won,
To the plunder we run.
We return to our lasses like fortunate traders,
Triumphant with spoils of the vanquish'd invaders.

VŠICHNI opakují po něm.

Současně se zpěvem pastýřů:

Collani se snaží shromáždit vytrácející se investory.

*Teta se do něho zavěsí, nechce se ho pustit, jakkoliv ji on chce setřást. Emmelino!
křičí teta. Zachraňte to ubohé slepé dítě! Vysvobod'te ji z rukou těch lumpů! Je to
bohatá dědička!*

*Pak tedy budu investovat já! volá mladý investor a chytá se přivést Emmelinu zpátky
z nepřátelského tábora. Což se mu podaří.*

MERLIN Pozdě, kdy už byla bitva dobojována a vítězi ovládli pole, všimne si král Artuš, že nepřítel Emmelinu unesl. Teď, jako by se probudil ze snu ke staré hrdinské slávě, chce zaútočit, získat ji zpět. Proč ji chceš mít? ptá se lstivě Merlin. Když ji

osvobodím, pozná mě a bude mě milovat. Milující se přece vždycky nakonec za sebe dostanou! Ty snílku, řekne Merlin.

15. All is but illusion

OROFINO Vítězství! Vítězství! Vítězství!

JEDEN Z PASTÝŘŮ *zpívá*

To the plunder we run...

- Teď se bude slavit, stůl byl už dlouho přikrytý! Pryč s tím ubrusem!

Dva pastýři stahují ubrus z bufetu. Bohatá hostina je vítána potleskem.

KRÁL ARTUŠ *se vytrhne ze svého zamyšlení, je náhle činorodý.* Neviděl někdo z mých rytířů slepou dívku?

- Jednu jsem viděl. Tu si odvedli tamti.

KRÁL ARTUŠ Dobyvatelé že si ji unesli? Musím ji osvobodit!

KVĚTUŠE Žádný únos to nebyl. Šla s nimi dobrovolně.

KRÁL ARTUŠ Lhářko!

MERLIN Zapomeň na tu dámu.

ZMRZLÍK BILLY Já ji jednou očmuchával, moc mi nevoněla.

- Tak jako ty určitě ne, ta nepřišla jako ty ze smetiště!

ZMRZLÍK BILLY Byl to cizí smrad!... Eau sauvage...Shalimer... Vol de nuit... Ma griffe... Eau de Guerlain... Amour fou... FEVERIE... samá drahé věcičky!

KRÁL ARTUŠ Merline! Tamhle ji vidím!

MERLIN All is but illusion...

Pro jeden snový okamžik je divadelní lóže skvostně oživena. Elegantně oblečení diváci, mezi nimi i Emmelina se zakrváceným prstem a její ženich, mladý investor. Všichni kromě ní civí s velkými kukátkami na jevišti na operní duchy, na Květuši, Orofina a na Muže s jizvou. Hudba.

Purcellův hlas: Sweeter than roses. Jen Emmelina jako by si všimla jeho světlé postavy, která se vznášá výš a výš, až nahoře zmizí v oslnivém světle. Mladý investor se ptá: Co vidíš tam nahoře? A Emmelina odpovídá: Světelnou skvrnu. To nic není. A objímá mladého muže.

Zmrzlík Billy využil okamžik a nepozorován se přitočil k bufetu.

ZMRZLÍK BILLY Samé dobrůtky! Žabí stehýnka, Křepelky! Kaviár! Paštiky s lanýži! Kachní prsíčka! Šampaňské! A ty dorty, Teramisu...

- Všechno nám sežere! vykřikne někdo, a všichni spěchají k tabuli, aby Zmrzlika Billyho od ní odtáhli.

ZMRZLÍK BILLY Musím přec všechno ochutnat! To musím!

KVĚTUŠE Už je u dortů!

ZMRZLÍK BILLY Musím přece! Od každého druhu soustíčko! Někdo musí zkusit, jestli to všechno není otrávené! O něčem takovém se přece tak často slýchá!

KVĚTUŠE Proboha, otrávené?

ZMRZLÍK BILLY Všechno dělám jen pro vás! Pokouší se hltat dál, zatímco ostatní ho odtrhávají od stolu.

MUŽ S JIZVOU NA KRKU nahoře u dveří, volá dolů: Vypálím vám oči!

- Pojď dolů k nám, Jeffe! Sekeru si s sebou neber, tady je dost nožů a vidliček pro každého!

MUŽ S JIZVOU NA KRKU Já se do žhavých plamenů dívat nechci!

- Peklo neexistuje, Jeffe, tady je ráj na zemi!

- Tady máme všichni křídla! Létat se musíme ale ještě učit.

- Všechno postupně! Nejdřív pronese král Artuš slavnostní řeč, a pak se bude slavit!

KRÁL ARTUŠ *s patetickým gestem.* Je velký den! *mlčení.* Pak *proměněným tónem.*

Viděl někdo z rytířů tu slepou dívku?

- Zapomeň na ni! Zapomeň na ni!

KRÁL ARTUŠ Já přece tak krásně zpíval, to ji okouzlo.

- Tak zpívej, králi Artuši!

KRÁL ARTUŠ *zpívá.* "Sweeter than roses..." *Zmlkne, neví jak dál.*

KVĚTUŠE Já mohu zpívat!

OROFINO Ani nápad! Ani nápad! Hlas ještě není zralý

KVĚTUŠE *mluví nadšeně text.* "...was the dear kiss. First trembling made me freeze, than shot like fire all over. What magic has victorious love."

- Odkud to znáš?

KVĚTUŠE Já žiju a umřu pro operu!

Zmrzlík Billy padne na zem, kroutí se a vydává divoké zvuky.

OROFINO Jsi snad pes?

KVĚTUŠE Co mu je?

- Zmrzlíku, přestaň s tou komedií!

KVĚTUŠE Kroutí se a kroutí!

Když se chce rychle zakousnout do dortu, vyrazí jí Orofino sousto z ruky.

OROFINO Pryč s tím jedem!

KVĚTUŠE Jaká škoda!

OROFINO Tady teď leží, modrý v obličejí a chroptí!

- Vyplivni to, to jídlo je otrávené!

- Tak přece vstaň, Zmrzlíku!

Vytahují ho zpod stolu, pokládají ho na bufet.

- Strčím ti prst do krku! *Udělá to.*

- Jsme všichni otráveni! *Rozevře ústa, všichni je rozvírají a vzájemně si ukazují jazyky.*

KVĚTUŠE Já ne. Já jím jen jako vrabčák.

- V obličejí celý zezelenal.

- To nic není. Takový je vždycky.

- Ukaž jazyk, Zmrzlíku.

- Je celý černý, myslím, že už umřel.

- Měla to být oslava, a teď tu leží mrtvola.

KVĚTUŠE A nevěsta tu taky není!

- Jaká nevěsta?

KVĚTUŠE Nevěsta je nutná, jako v opeře! Pro finale!

- Viděl někdo nějakou nevěstu?

ZMRZLÍK BILLY *rychle vyskočí.* Chybí tu nevěsta? Nevěsta jsem já. *Tancuje koketně na stole směrem ke králi Artušovi.*

KVĚTUŠE Ty hnusný, starý kozle!

KRÁL ARTUŠ Ohavný přízrak! Pryč s ním!

- Rádi bychom se podívali, jestli jsi líbezná nevěsta nebo jen smrdutej starej kozel!

Veliké hulákání, smích a křik. Padají na Zmrzlika Billyho, líbají ho, pohlavkují, strhávají mu šaty z těla.

KVĚTUŠE *pro sebe.* Ach, jakou já bych byla krásnou nevěstou! Tak pěkně bych se uměla nosit.

OROFINO *zpívá.* Do re mi fa sol.

- Výsledek vědeckého výzkumu: Nevěsta je mužského pohlaví!

- Já teď sním ty zbylé křepelky.

- Je tu přec ještě všechno. Už se nikdo ničeho nedotkl.

- Já se ještě třesu. Nemohu spolknout ani sousto.

- Probudil ve mně strach ze smrti!

- V nás všech! Za to by měl pykat!

Stáhnou Zmrzlika Billyho se stolu, hodí ho jako mršinu do rohu mezi odpad. Tam zůstane nehybně ležet.

PASTÝŘ *zpívá.*

We'll toss off our ale till we cannot stand;

And heigh for the honour of old England.

KVĚTUŠE Kdyby se na mě aspoň jednou podíval, nebo dvakrát, já nejsem tak tlustá,
jak to snad na první pohled vypadá. *Počne se svlékat.*

OROFINO *zpívá.* Do re mi fa sol.

KVĚTUŠE A korunu už mám taky. Dostala jsem ji jako propagační dárek od loterie.

Všichni se shromáždí kolem tabule, jedí a opíjejí se a jsou stále veselejší a nevázanější.

JEDEN *zpívá.* Your hay, it is mow'd and your corn is reap'd,

Your barns will be full and your hovels heap'd

Come, boys, come,

Come, boys, come.

And merrily roar out our harvest home.

VŠICHNI *zpívají* Harvest home

Harvest home

And merrily out our harvest home.

JEDEN *zpívá* We've cheated the parson, we'll cheat him again,

For why shou'd blockhead have one in ten?

One in ten,

One in ten,

For why shou'd a blockhead have one in ten?

VŠICHNI *zpívají* One in ten,

One in ten,

For why shou'd a blockhead have one in ten?

JEDEN *zpívá* For prating so long, like a book-learn'd sot,

Till pudding and dumpling are burnt to the pot:

Burnt to pot,

Burnt to pot,

Till pudding and dumpling are burnt to pot.

VŠICHNI *zpívají* Burnt to pot,

Burnt to pot,

Till pudding and dumping are burnt to pot.

JEDEN *zpívá* We'll toss off our ale till we cannot stand;

And heigh for the honour of old England.

Old England,

Old England,

and heigh for the honour of old England.

VŠICHNI *zpívají* Old England,

Old England,

and heigh for the honour of old England.

MERLIN *do obecenstva.* Ti neurvalci se bohužel chovají jako prasata, já jim v tom zabránit neumím.

KVĚTUŠE Teď jsem si sama nasadila korunu. *Kráčí slavnostně komickými kroky ke králi Artušovi a sedne si vedle něho.*

KRÁL ARTUŠ *zpívá.*

Fairest isle, all isles excelling,
Seat of pleasure and of love;
Venus here will choose her dwelling,
And forsake her Cyprian grove.
Cupid from his fav'rite nation,
Care and envy will remove;
jealousy that poisons passion,
And despair that dies for love.
Gentle murmurs, sweet complaining,
Sighs that blow the fire of love;
Soft repulses, kind disdain,
Shall be all the pains you prove.
Ev'ry swain shall pay his duty,
Grateful ev'ry numph shall prove;
And as these excel in beauty,
Those shall be renown'd for love.

16. I've brouth ye together

Náhle se zadní stěna divadla s hlukem zřítí, zvenku proražená demoliční koulí. Všichni prchají, v panice se schovávají. Na celé scéně se rozhostí mrtvolné ticho. Když pomalu klesne k podlaze oblak, tvořený maltou, pískem a cementovým prachem, odhalí se celá zkáza: Všude kamení, svinstvo, kusy zdiva. Proraženou stěnou je vidět noční město. Otvorem ve stropě padá sníh. Pak se něco začne pohybovat, zpod trosek vylézá ubohá postava: Zmrzlík Billy. Nařiká, křičí, vyjadřuje zlost a úzkost, neví, kde se nachází, myslí, že je mrtvý a že se dostal do pekla. Konečně objeví Purcella, který nedotčen stoupá po troskách. Zmrzlík Billy křičí: "Ty svině! Všechno mi ukradli, i kalhoty mi stáhli ze zadku"! Je celý zelený a promodralý, zchátralý a třesoucí se na celém těle.

PURCELL:

What ho! thou genius of this isle, what ho!

Liest thou asleep beneath those hills of snow?

Stretch out thy lazy limbs. Awake, awake!

And winter from thy furry mantel shake!

Purcell přistoupí ke Zmrzlíkovi Billymu, konejší jej; tu se Zmrzlík Billy se zajíkaním a v třasu rozezpívá:

What power art thou, who from below

hast made me rise unwillingly and slow

from beds of everlasting snow?

See'st thou not how stiff and wondrous old

Far unfit to bear the bitter cold

I can scarcely move or draw my breath?

Let me, let me freeze again to death.

A PURCELL *zpívá:*

Thou doting fool, forbear, forbear!

What does thou mean by fretting here?

A love's appearing

All the sky clearing

The stormy winds thair fury spare

Thou doting fool, forbear, forbear!

What dost thou mean by freezing here?

ZMRZLÍK BILLY:

Great love, I know thee now:

Eldest of the gods art thou.

Heav'n and earth by thee were made.

Human nature is thy creature,

Ev'rywhere thou art obey'd.

PURCELL No part of my dominion shall be waste:

To spread my sway and sing my praise

E'en here I will people raise

Of kind embracing lovers, and embrac'd.

Pomocí Purcellova kouzla a silou hudby vyrážejí na troskách květy, dovnitř vpadá světlo, život nově začíná.

Ted' vycházejí tam i onde ven vyděšení duchové: Filidel, pastýři, král Artuš a Květuše.

Zpívají:

See, see, we assemble

Thy revels to hold:

Tho' quiv'ring with cold

We chatter and tremble.

PURCELL: 'Tis I, 'tis I that have warm'd ye.

In spite of cold weather

I've brought ye together.

'tis I, 'tis I that have warm'd ye.

SBOR:

'Tis Love, 'tis Love, 'tis Love that has warm'd us.

Všichni se chtějí šťastni seřadit k velké apoteóze umění, tu opustí Purcell, aniž si toho ostatní všimnou, scénu. Hudba okamžitě zmlkne. Ve strážlivém pracovním světle sbírají zpěváci a herci dohromady své rekvizity, meče, židle, květinové girlandy, poháry, korunu, zbytky slavnostní hostiny a opouštějí jeviště.

KONEC

